

20-27 FEB 2015

NEDELJA

*Informacije objavljene u ovom pregledu ne treba nužno tumačiti kao stav, ili opredeljenje NNKS prema temama kojima se bave
Autor: Dušan Daković*

PRVI TRANSPORT NAFTE ARKTIKOM U ZIMSKOM PERIODU

HISTORY MADE

By Gazprom Neft

NEDELJA

20-27 FEB 2015

Informacije objavljene u ovom pregledu ne treba nužno tumačiti kao stav, ili opredeljenje NNKS prema temama kojima se bave
Autor: Dušan Daković

SADRŽAJ:

NAFTA:

- Jeftina nafta samo odlaže suton evropskim rafinerijama - WSJ.....OVDE
- Pad cena nafte - u zlo doba za Norvešku.....OVDE
- Investicije u britanskom delu Severnog mora će se bezmalo prepoloviti.....OVDE
- Gasprom njeft: Nova stranica u istoriji transporta nafte.....OVDE
- Obama stavio veto na mega naftovod Keystone XL.....OVDE
- BP takođe počeo izvoz američke ultralake sirove nafte.....OVDE
- Vašington zahteva i rezervnu bušaču garnituru pri ekspoataciji američkog Arktika.....OVDE

GAS:

- Gasprom ne smanjuje investicioni plan za 2015.....OVDE
- EU: Uskoro izveštaj o istrazi protiv Gasproma.....OVDE
- Gasprom spreman na kompromis oko snabdevanja pobunjenika gasom.....OVDE
- **POSLEDNJA VEST:** Ukrajina uplatila.....OVDE

REGION:

- Pad dobiti MOL-a.....OVDE
- MOL planira uvećanje proizvodnje od 10% i kupovine u regionu.....OVDE
- Vrdoljak: Rafinerija u Sisku obnavlja rad - INA kaže: Na kratak rok.....OVDE
- Zagreb spremio novi predlog MOL-u - u pregovore ulazi i američki posrednik.....OVDE
- Slovenija opominje Hrvatsku zbog posledica proizvodnje nafte i gasa u Jadranu.....OVDE

Crude Oil Brent FEB 27 2015 0800 GMT - \$61.00 - Livecharts.co.uk

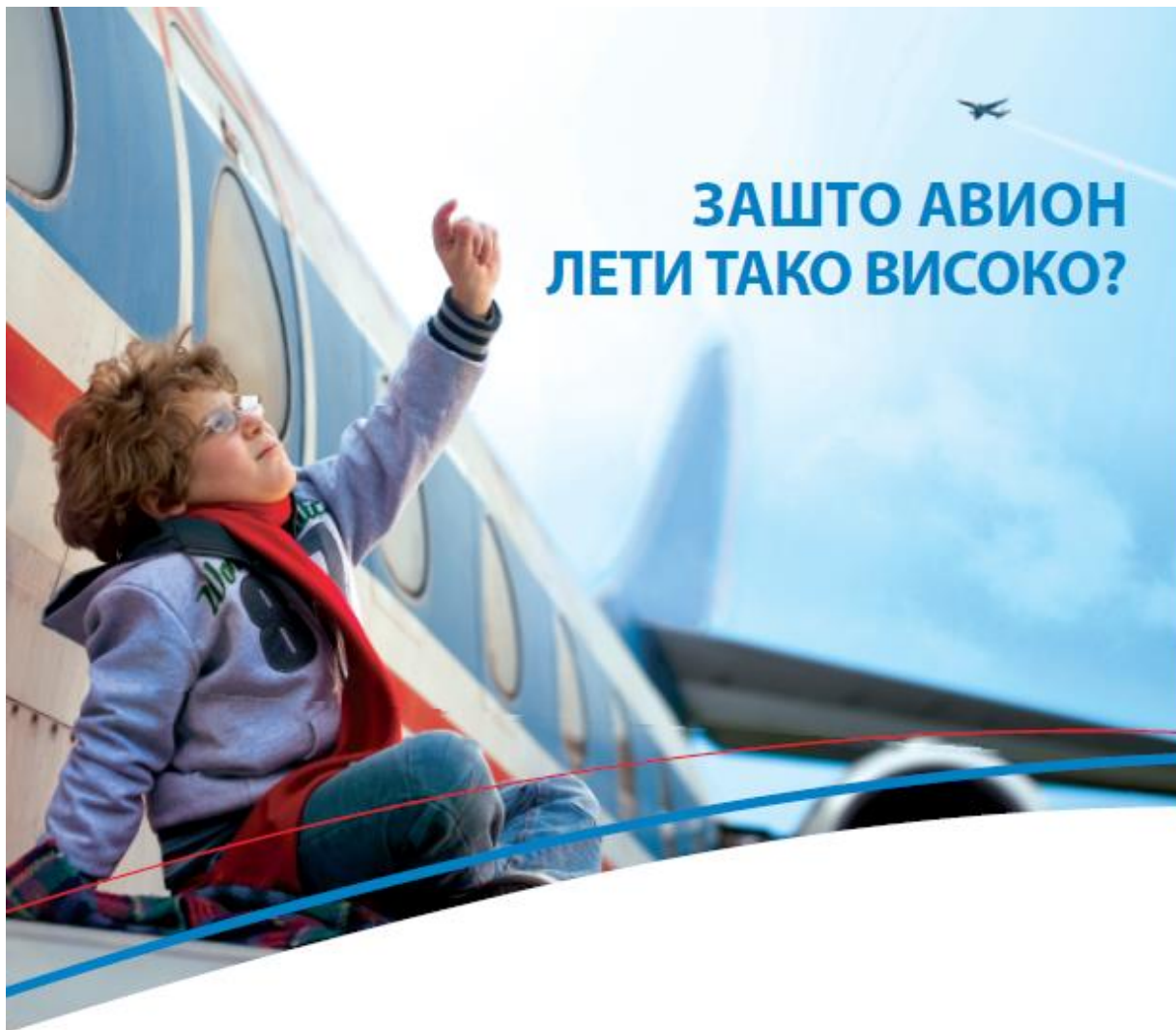
NAFTA

Jeftina nafta samo odlaže suton evropskim rafinerijama - WSJ

PARIZ - Iako su - prema izveštaju francuske kompanije Total - zarade evropskih prerađivača nafte u poslednjem kvartalu 2014. više nego učetvorostručene u odnosu na prvo tromesečje iste godine, jeftina nafta neće ublažiti muke rafinerijskog sektora na Starom kontinentu, piše *Wall Street Journal*. Na globalnom nivou, naime, kapaciteti prerade nafte rastu i u 2017. godini bi, na osnovu procena Međunarodne agencije za energiju, mogli da dostignu 5,4 miliona barela na dan (Mbbbl/d), prema lanjskih 3,2 Mbbbl/d. Štaviše, oživljavanje evropskog rafinerijskog sektora bi moglo pre da nanese dodatnu štetu, nego pomogne ovom delu naftne privrede, piše WSJ. Veća profitabilnost, naime, može da navede rafinerije da povećaju proizvodnju, s obzirom

da je trenutni stepen iskorišćenosti kapaciteta ispod 80%, ukazuje Barclays. Italijanski Eni je tako nedavno rekao da će ove godine uvećati količinu prerade nafte u odnosu na 2014, jer želi da „iskoristi kratkotrajne prilike“ na tržištu. Veće marže mogle bi takođe da održe u životu problematične rafinerije, iako je prevladajuća procena da 10 odsto kapaciteta u Evropi treba ugasiti. Berzanski dnevnik, doduše, konstatuje da bi eventualni rast potrošnje goriva mogao doneti produženje života prekobrojnom evropskom sektoru prerade. Međutim, dok u SAD jeftina nafta povećava prodaju goriva, u Evropi najveću zaradu na tome ubiru države kroz uvećanje akciza, pa je krajnji efekat u cenama benzina na evropskim pumpama osetno manji.

**ЗАШТО АВИОН
ЛЕТИ ТАКО ВИСОКО?**

Енергија живота

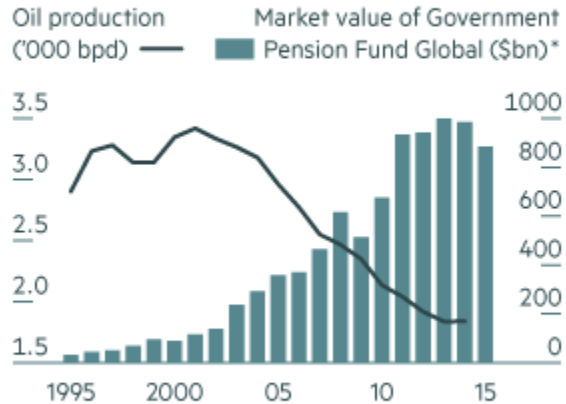

Pad cena nafte - u zlo doba za Norvešku

OSLO - *Financial Times* u ovonedeljnoj analizi traži odgovor na pitanje da li četiri decenije duga era petro-ekonomskog prosperiteta, po kojoj se Norveška izdvajala od svih drugih zemalja Evrope, doživljava suton sa padom cena nafte.

Poslovnjak konstatuje da je problem za Norvešku to što slom cena nafte dolazi u momentu vrhunca investicija u aktiviranje novih polja. Energetski konsultant Wood Mackenzie procenjuje da će investicije u naftnu privredu Norveške opasti za otprilike četvrtinu ove godine, na 18 milijardi dolara. Prema proceni nacionalne statističke službe, proizvodnja nafte u 2015. će porasti u toj zemlji za svega jedan odsto. Sadašnja proizvodnja nafte u Norveškoj je ispod polovine najvećeg nivoa zabeleženog oko 2000. godine, mada poslednje otkrića obećavaju da će se stabilizovati blizu sadašnjeg nivoa tokom narednih deset godina. Jedno od najvećih otkrića u Norveškoj, naftno polje Johan Sverdrup trebalo bi da počne proizvodnju krajem ove dekade i da obezbeđuje zemlji četvrtinu ukupne proizvodnje do 2025. Ipak, trend je očigledno na silaznoj putanji, o čemu svedoči i odluka vlade da ove godine zahvati rekodnih tri odsto iz 870 milijardi dolara teškog Fonda nacionalnog blagostanja, stvaranog mudrim prelivanjem viška petro-berbi tokom protekle četiri godine - za crne dane.

Norway's oil production and sovereign wealth

*2015 value as of Feb 23rd

Sources: BP Statistical Review; NBIM

FT

Investicije u britanskom delu Severnog mora će se bezmalo prepoloviti

LONDON - Investicije u projekte u britanskom vodama Severnog mora očekuje se da padnu

ispod osam milijardi funti (12,35 mlrd.\$) u 2016. godini, sa 14,8 mlrd funti u 2014., usled pada cena nafte i rasta troškova, objavio je u utorak Oil & Gas UK. Čelnik ove lobistička grupe britanske naftne privrede, Malcolm Webb, rekao je da će zbog toga značajne količine nafte ostati zauvek neizvađene, jer će nestati kritična infrastruktura i

važna čvorišta, čime će faktički biti sterilisana područja u eksploatacionim naftnim basenima. Naftne kompanije koje posluju u Britaniji su više puta apelovale na Vladu da smanji poreze na poslove u Severnom moru, pošto su troškovi proizvodnje narasli do rekordnih 18,50 funti po barelu ekvivalenta nafte, prenosi *Reuters*.

Obama stavio veto na mega naftovod Keystone XL

VAŠINGTON - Američki predsednik Barak Obama stavio je u utorak veto na zakon kojim je bila odobrena izgradnja kontroverznog gigantskog Keystone XL naftovoda. On je četvrta i poslednja,

1.900 km duga faza, 3.500 km velikog naftovodnog sistema Keystone, kojim je trebalo da se transportuje sirova nafta iz Kanade, kao i ona iz usputnih ležišta američkih naftnih škriljaca, preko SAD, do rafinerijskih i potencijalno izvoznih terminala na obali Meksičkog zaliva. Kapacitet naftovoda planiran je na 830.000 barela na dan. Najviše

protivnika projekata bilo je kod ekoloških organizacija, koje su upozoravale na potencijalne katastrofalne posledice havarija. Ovaj, do sada najteži udarac koji je uticajnoj američkoj naftnoj privredi zadao Obama, čelnik Donjeg doma Kongresa John Boehner okarakterisao kao „nacionalnu sramotu“ i predsednikovo „potčinjavanje ekološkim ekstremistima, neprijatelju američkih radnika“. Iz Kongresa, gde od novembra većinu ponovo imaju predstavnici američke opozicione republikanske partije, poručeno je da će nastaviti da guraju ovaj projekat. Iz Bele kuće je saopšteno da Stejt department treba da završi procenu efekata i posledica ove mega investicije, posle čega se njena eventualna realizacija može ponovo razmotriti. *CBS, CNBC, UPI*

Gasprom njeft: Nova stranica u istoriji transporta nafte

NOVY PORT (Jamal) - Tankeri Gasprom njefta koji su upravo isplovili iz Nove luke, na ruskom poluostrvu Jamal, predstavljaju prvi transport nafte tokom zime rutom preko Severnog mora, piše u utorak *The Siberian Times*. Ukupno 16.000 tona sirove nafte, namenjene evropskim

potrošačima na putu preko voda Arktika prati ledolamac Atomflot (*Fotografija Slava Titova*).

Transport je krenuo posle prošlogodišnjih proba izvedenih u zaleđenim vodama, do sada otvorenim za plovidbu samo tokom četiri letnja meseca. Računa se da je transport preko Istočnog sibirskog mora vremenski najmanje tri nedelje kraći od prakse putovanja tankera dosadašnjom rutom iz Rusije, preko Azije i Sueckog kanala do Mediterana. List citira čelnika Gasprom njefta Aleksandra Djukova (foto) da su se pokazali realnim planovi kompanije da iz svojih izvora na Jamalu transportuje naftu tokom cele godine. Dodao je da Gasprom njeft planira do maja da

uputi evropskim klijentima oko 50.000 tona nafte novom trasom.

Vašington zahteva i rezervnu bušaču garnituru pri eksploataciji američkog Arktika

VAŠINGTON - Američka naftna privreda dobila je, pre veta na naftovod, još jedan udarac iz Vašingtona, sa predlogom Obamine administracije da maksimalno zaoštri regulativu vezanu za istraživanje i proizvodnju nafte na području američkog Arktika. Američki naftni institut (API) reagovao je ove nedelje na predlog saopšten prošlog petka konstatacijom da se radi „o nepotrebnom teretu“ za taj sektor energetske privrede. Predviđena regulativa odnosi se za poslove istraživanja i proizvodnje u morima Bofort i Čukči, na severnoj obali Aljaske, kao i Beringovom moreuzu između Aljaske i Rusije. Zvanične procene kažu da to područje krije potencijal od 22 milijarde barela nafte i 93 biliona kubnih stopa gasa - u oba slučaja tehnički dostupnih. Prema predlogu Vašingtona, kompanije će morati da pripreme planove

Foto *Greenpeace Finland*

blokovima u morima Bofot i Čukči, prenosi specijalizovani portal *Oil&Gas*.

Kartica koja štedi za Vas

LUKOIL korporativna TAXI kartica

Prilika za sve taksiste koji žele da optimizuju i kontrolišu troškove svog poslovanja

LUKOIL
Uvek u pokretu

reakcije u slučajevima izlivanja i da imaju na raspolaganju potrebnu opremu kojom se može kontrolisati i obuzdati izlivanje. Moraće, međutim, da imaju na raspolaganju poseban bušeći set, u slučaju da izgube kontrolu nad postojećim izvorom. Ovaj poslednji zahtev je izazvao poseban bes predstavnika naftne privrede, ali je njihov položaj otežao anglo-holandski kolos Royal Dutch Shell, koji se već potčinio toj regulativi na svojim istraživačkim

BP takođe počeo izvoz američke ultralake sirove nafte

HJUSTON - Britanski kolos BP počeo je izvoz ultralake sirove američke nafte, ili kondenzata, javlja u utorak **Reuters**. Dok je zabrana izvoza sirove nafte u SAD i dalje pod četiri decenije dugom zabranom, federalne vlasti su počele da odobravaju eksport lako prerađenog kondenzata, proizvedenog u Teksasu. Dok deo stručne javnosti i medija ove poteze tumači kao nagoveštaj izlaska SAD u red svetskih izvoznika nafte. Vašington razumljivo to negira i kaže da se kondenzat izvozi u sklopu dozvoljene prodaje američkih derivata nafte na globalnom tržištu. BP je izvezao bezmalo 670.000 barela procesuiranog kondenzata od početka februara, saznaje Reuters uvidom u podatke dispečera. Prve dozvole za izvoz ultralake sirove nafte Ministarstvo trgovine SAD odobrilo je krajem prošle godine manjim lokalnim firmama.

СВЕТ ОКО НАС ПОКРЕЋЕ ЕНЕРГИЈА,
НАЈБОЉА ЈЕ ОНА КОЈА ГА ЧУВА.

ЈП "СРБИЈАГАС"
Народног фронта 12, Нови Сад, Србија
Тел: +381 21 481 1549; +381 21 481 2703
Факс: +381 21 481 1305
www.srbijagas.com

GAS

Gasprom ne smanjuje investicioni plan za 2015.

MOSKVA - Gasprom je saopštio da ostaje pri svom ranije utvrđenom planu investicija u ovoj godini od 840,4 milijarde rubalja, ili 13,4 milijarde dolara. Ruski gasni kolos je ovaj investicioni plan usvojio prošlog decembra. Iz pomenutih sredstava, 733,1 milijarda rubalja otići će na kapitalna ulaganja, saopštila je kompanija. **Reuters**

EU: Uskoro izveštaj o istrazi protiv Gasproma

BRISEL - Regulatori Evropske unije bi uskoro mogli da saopšte naredne korake vezane za, dve godine staru istragu o navodnom monopolskom ponašanju Gasproma na tržištu EU. Portparol komesarke za konkurenciju Margrethe Vestager je rekao u sredu da je ona spremna da nastavi sa ovim predmetom, dok je istoga dana potpredsedni Evropske komisije zadužen za energetiku, Maroš Šefčovič kazao novinarima da je pitanje nedelja kada će Vestager objaviti rezultate istrage. Gasprom je od septembra 2012. pod istragom regulatora iz brisela, zbog navodne prakse neopravdanog zacenjivanja gasa nekim svojim potrošačima u istočnoj Evropi, onemogućavanja konkurenciji da posluje i blokiranja slobodnog toga gasa kroz region. Prema EU zakonodavstvu, ruskoj kompaniji preti kazna visine do 10 odsto vrednosti njenih ukupnih godišnjih prihoda. **Reuters**

Gasprom spreman na kompromis oko snabdevanja pobunjenika gasom

MOSKVA - Gasprom je saopštio u četvrtak da je voljan na kompromis sa Ukrajinom oko snabdevanja prirodnim gasom oblasti na istoku te zemlje koje su pod kontrolom pobunjenika.

POSLEDNJA VEST: Ukrajina uplatila

MOSKVA - Ukrajina je poslala 15 miliona dolara za plaćanje za ruski gas, saopštio je u 27. februara ruski ministar energije Aleksandar Novak, pozivajući se na informaciju iz Gasproma. U kompaniji navode da čekaju da novac legne na račun. **Reuters**

Spremni smo za sada da isključimo naše isporuke gasa za Donbas iz glavnog ugovora sa Ukrajinским Naftogasom, rekao je ta TV kanal **Rosija-24** portparol Gasproma Sergej Kuprijanov. Ukrajina u prošli četvrtak prestala da snabdeva gasom delove Donjecka i Luganjske oblasti, tvrdeći da su gasovodi uništeni, ili oštećeni. Predsednik Rusije Vladimir Putin je ovu odluku nazvao „genocidnom“, pa je iz Rusije je saopšteno da će u tom slučaju snabdevanje ovih oblasti ići na teret dela gasa koji je Ukrajina avansno platila. Kuprijanov je, kako prenosi **Reuters**, ponovio i da je Ukrajina avansno platila gas za do kraja ove nedelje.

REGION

Pad dobiti MOL-a

BUDIMPEŠTA - Neto prihodi MOL-a od prodaje iznosili su prošle godine oko 21 milijardu dolara, što je 13 odsto manje nego u 2013, dok je neto dobit pripisiva vlasnicima kapitala pala gotovo 50 odsto, na 50 miliona dolara, pokazuje u utorak objavljen finansijski izveštaj mađarske naftne kompanije. Prihodi od prodaje u 2014. iznosili su bezmalo 21 milijardu dolara i bili 13 odsto niži nego godinu dana ranije. Čista CCS EBITDA dostigla je lani 2,2 milijarde dolara, što je 6 odsto manje nego u godini ranije. "Za MOL grupu 2014. godina se pokazala snažnom, uprkos tome što smo već osetili efekte cena nafte ", rekao je predsednik uprave i izvršni direktor MOL-a Zsolt Hernadi. *Poslovni.hr*

MOL planira uvećanje proizvodnje od 10% i kupovine u regionu

BUDIMPEŠTA - MOL planira da ove godine poveća upstream proizvodnju za 10 odsto i da iskoristi svaku mogućnost kupovina u downstream naftnom sektoru u regionu, rekao je za Bloomberg potpredsednik uprave i čelnik sektora prerade i prodaja u mađarskoj naftnoj kompaniji, Ferenc Horvat. Kaže da MOL planira da do 2017. godine poveća prodaju na maloprodajnom tržištu centralne i istočne Evrope sa sadašnjih 4,3 milijarde litara, na 5,4 milijarde litara godišnje. Kompanija očekuje Ebitda zaradu u downstream sektoru do 1,4 milijarde evra godišnje do 2017., sa 870 miliona dolara u 2014., kao posledica programa povećanja efikasnosti koji startuje ove godine, kaže Horvat. On je takođe rekao da MOL računa sa cenama sirove nafte između 60 i 80 dolara u ovoj godini, tokom koje očekuje i nešto slabiju zaradu u sektoru prerade. Što se tiče spora sa Zagrebom oko sudbine dveju hrvatskih rafinerija, Horvat je konstatovao da je „jedno rešenje da se prerada nafte koncentriše na jednom mestu (Rijeci)“, prenosi *Bloomberg*.

Vrdoljak: Rafinerija u Sisku obnavlja rad - INA kaže: Na kratak rok

ZAGREB - Vlada u Zagrebu očekuje da prerada u rafineriji u Sisku počne u aprilu „jer će tada skladišta biti popunjena domaćom naftom“, rekao je za *Novi list* ministar privrede Ivan Vrdoljak. Dnevnik prenosi reakciju iz Ine da je „kratkoročna prerada nafte u Sisku najverovatnije mogućnost, imajući u vidu trenutnu akumulaciju hrvatske sirove nafte“.

Zagreb spremio novi predlog MOL-u - u pregovore ulazi i američki posrednik

АДИ ДИЗЕЛ
АДИТИВИРАНИ ЕВРОДИЗЕЛ ПОСЛЕДЊЕ ГЕНЕРАЦИЈЕ

Више снаге.
Мање новца.

Adidiesel je specijalno mešovita vrstina
evropskih aditiva poslednje generacije,
povećavaći performanse, smanjujući emisiju
i smanjujući troškove.

Adidiesel je aditivirani motoristički
protektor i stabilizator.

Koristite ga kao i za sve automobile,
kamione, autobuse i/ili traktore.

NAFTACHEM
www.naftachem.hr

ZAGREB - Početkom marta održaće se novi pregovori između vlade Hrvatske i MOL-a, ovaj puta uz učešće američkog posrednika. Vlada je pripremila novi predlog izmena deoničarskog ugovora u Ini prema kome bi na čelu kompanije ostao predstavnik MOL-a, ali bi njegov zamenik morao biti predstavnik Vlade, piše *Jutarnji list*. Predsednik Uprave više ne bi imao pravo dvostrukog glasa na sednicama Uprave. Dalje, traži se da Inom upravlja Uprava, a ne Odbor izvršnih direktora. Jutarnji neslužbeno saznaje da bi Vlada, ako MOL odbije novi predlog, mogla sudskim putem zatražiti raskid postojećeg međudeoničarskog ugovora iz 2009. Takođe, Vlada će izmenom Zakona o privatizaciji Ine zabraniti MOL-u da bez prethodnog odobrenja države prodaje svoj deoničarski paket u Ini.

Slovenija opominje Hrvatsku zbog posledica proizvodnje nafte i gasa u Jadranu

LJUBLJANA - Slovenija je od Hrvatske zatražila da bude uključena u konsultacije oko studije o posledicama eksploatacije ugljikovodika u Jadranu na prirodnu okolinu, prenela je u utorak tamošnja novinska agencija STA saopštenje slovenačkog resornog ministarstva. Uz to, u dopisu ministarstva za prirodnu okolinu upućenog Hrvatskoj ističe se da granica na moru između dveju država još nije određena i da je to predmet međunarodne arbitraže, što treba imati u vidu kada je reč o istraživanjima nafte i gasa području oko koga se dve strane spore. Iz Ljubljane potsećaju Zagreb da evropski protokol predviđa u ovakvim slučajevima službeno obaveštavanje susednih država.

